

طراحی شهری با رویکرد افزایش تاب آوری کالبدی در مقابل زلزله؛ نمونه موردی: محله لب آب واقع در منطقه ۸ شیراز

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۳/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۵/۰۲

کد مقاله: ۶۲۷۱۹

ندا رفیعی^{۱*}، حمیدرضا شاهینی فر^۲، مهرانوش مفیدی^۳،

هادی عبدالعظیمی^۴

چکیده

امروزه ارتقا کیفیت فیزیکی محیط یکی از مهم ترین موضوعات مدنظر در طرح های توسعه شهری است و همچنین مهم تر از آن افزایش و تقویت میزان تاب آوری بافت های فرسوده شهری در مقابل سوانح طبیعی می باشد. در نظر داشتن موضوع کیفیت محیطی برای مداخله در بافت های فرسوده، موجب رویکردی نسبتاً جامع به تمامی ابعاد فرسودگی در این بافت ها خواهد شد. به همین سبب، پژوهش حاضر سعی بر آن دارد تا با بررسی وضع موجود محدوده به کیفیت های محیطی، ابعاد کالبدی تاب آوری و تحلیل آن ها در محله لب آب واقع در بافت تاریخی فرهنگی شهر شیراز بپردازد. در این پژوهش از روش تحقیق توصیفی-پیمایشی در بستری از مطالعات کتابخانه ای برای استخراج معیارها بهره گرفته شده است. تحلیل معیارهای کیفیت محیطی به دست آمده در بافت مورد بررسی، با استفاده از نرم افزار GIS (سامانه اطلاعات جغرافیایی) در مناطق آسیب پذیر مشخص شده و در نهایت با استفاده از روش SWOT تجزیه و تحلیل داده ها و راهکارها ارائه شده است. این پژوهش از نوع کیفی- کمی بوده و از حیث هدف، کاربردی قلمداد می شود. ارزیابی میزان آسیب پذیری محله لب آب شهر شیراز در برابر زلزله و تدوین راهبردهایی به منظور کاهش آسیب پذیری در اثر بحران زلزله هدف این پژوهش است. نتایج حاصل از این پژوهش حاکی از آن است که قسمت های غربی محدوده آسیب پذیری بیشتری را دارند از این جهت توجه بیش از پیش به مفهوم تاب آوری کالبدی برای ارتقا و افزایش توان محدوده در برابر سوانح طبیعی از جمله زلزله به ویژه در بخش غربی محدوده بافت فرسوده لب آب ضروری می باشد.

واژگان کلیدی: زلزله، تاب آوری، شیراز، محله لب آب، GIS

۱- استادیار، گروه شهرسازی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران (نویسنده مسئول) neda.rafaee14@gmail.com

۲- کارشناسی ارشد طراحی شهری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۳- استادیار، گروه شهرسازی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۴- استادیار، گروه سنجش از دور و GIS، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران